Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gruodžio 19 d.*

„EŽŪGF ir EŽŪFKP – Nefinansuojamos išlaidos – Terminai, taikomi tarp kelių nacionalinių kontrolės institucijų apsilankymų – Pranešimai apie patikras vietoje – Netiesioginis pranešimas – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 809/2014 25 ir 26 straipsniai – Fiksuoto dydžio finansinė pataisa“

Byloje T-509/18

Čekijos Respublika, atstovaujama M. Smolek, J. Pavliš, O. Serdula ir J. Vláčil,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą A. Lewis, A. Sauka ir K. Walkerová,

atsakovę,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2018 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/873 dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (OL L 152, 2018, p. 29), kiek ji jame atsisakė finansuoti iš EŽŪFKP 151 116,65 EUR Čekijos Respublikos išlaidų,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė V. Tomljenović, teisėjai A. Marcoulli ir A. Kornezov (pranešėjas),

posėdžio sekretorė R. Ūkelytė, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. spalio 3 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 Šioje byloje ginčijamą tyrimą Europos Komisija atliko 2015 m. lapkričio 23–27 d. Tyrimas RD 2/2015/023/CZ buvo atliekamas dėl Čekijos Respublikos įgyvendinamos kaimo plėtros programos EŽŪFKP 2 krypties priemonės (2007–2013, su plotu susijusios priemonės), kiek tai buvo susiję su

* Proceso kalba: čekų.

valdymo ir kontrolės sistema, naudojama Čekijos Respublikoje taikant su žemės ūkiu ir aplinkos apsauga susijusias kaimo plėtros priemones arba siekiant kompensuoti gamtines kliūtis. Šiuo tyrimu buvo tęsiamas ankstesnis Komisijos tyrimas RD 2/2011/013/CZ, atliktas Čekijos Respublikoje 2011 m.

2 Taikydama 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013, p. 549 ir klaidų ištaisymas OL L 130, 2016, p. 9), ir iš dalies pakeistą 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės (OL L 227, 2014, p. 69), 2016 m. vasario 16 d. raštu Komisija pateikė Čekijos Respublikai savo pastabas dėl 2015 m. atlikto tyrimo; tame rašte Komisija, be kita ko, pažymėjo, kad įvairių valstybės narės tarnybų atliekamos to paties pagalbos gavėjo patikros vietoje turėjo būti derinamos taip, kad laikotarpis tarp įvairių apsilankymų vietoje pas tą patį pagalbos gavėją sumažėtų ir bet kuriuo atveju neviršytų keturiolikos dienų, o kiek tai susiję su patikromis vietoje pagalbos „už gyvulius“ paraiškų arba mokėjimo prašymų pagal su gyvuliais susijusios paramos priemones atvejais (toliau – pagalbos „už gyvulius“ paraiškos), šis laikotarpis turėtų sudaryti 48 valandas, kaip buvo numatyta tuo metu galiojusio 2011 m. sausio 27 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 65/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisyklės, susijusios su paramos kaimo plėtrai priemonėmis (OL L 25, 2011, p. 8), 4 straipsnio 7 dalyje. 2016 m. balandžio 14 d. Čekijos Respublika atsakė į šį raštą, o vėliau 2016 m. gegužės 18 d. Komisija dar kartą pateikė savo pastabas Čekijos Respublikai.

3 2016 m. birželio 21 d. įvyko dvišalis susitikimas, šio susitikimo protokolą Komisija Čekijos Respublikai nusiuntė 2016 m. liepos 22 d. Čekijos Respublika pateikė šiuo klausimu pastabų, jos buvo perduotos Komisijai 2016 m. rugsėjo 22 d.; tose pastabose ji informavo Komisiją apie tai, kad, neatsižvelgiant į jų nesutarimą, nuo 2016 m. rugpjūčio 8 d. ji priėmė Komisijos reikalavimus atitinkančius naujus metodologinius nurodymus.

4 Vėliau Komisija ir Čekijos Respublika nemažai susirašinėjo, o tada Komisija nusprendė atlikti papildomą tyrimą (toliau – papildomas tyrimas), apie kurį pranešė Čekijos Respublikai 2017 m. spalio 13 d. Papildomas tyrimas buvo atliktas 2017 m. spalio 30 d.–lapkričio 3 d.

5 Atlikusi papildomą tyrimą Komisija 2018 m. kovo 14 d. raštu išsiuntė Čekijos Respublikai oficialų pranešimą, numatytą 2014 m. rugpjūčio 6 d. Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 908/2014, kuriuo nustatomos Reglamento Nr. 1306/2013 taikymo taisyklės, susijusios su mokėjimo agentūromis ir kitomis įstaigomis, finansų valdymu, sąskaitų patvirtinimu, patikrų taisyklėmis, užstatais ir skaidrumu (OL L 255, 2014, p. 59, ir klaidų ištaisymas OL L 114, 2015, p. 25; toliau – oficialus pranešimas), 34 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje ir 40 straipsnio 1 dalyje. Tame pranešime ji patvirtino anksčiau išdėstytą poziciją, pagal kurią, kadangi Čekijos valdžios institucijos atliko kelias to paties pagalbos gavėjo patikras vietoje, pirmoji patikra turėtų būti laikoma „netiesioginiu pranešimu“ apie paskesnes patikras, todėl šios patikros turėjo būti atliktos ne vėliau kaip per keturiolika dienų ar net 48 valandas pagalbos „už gyvulius“ paraiškų atveju, kaip numatyta Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 7 dalyje ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje. Šios taisyklės nepaisymas yra esminės kontrolės trūkumas. Vis dėlto Komisija nepasiūlė finansinės pataisos už 2014 ir 2015 m., motyvuodama tuo, kad per šį laikotarpį Čekijos valdžios institucijos galėjo turėti teisėtų lūkesčių dėl nacionalinės schemos atitikties Europos Sąjungos teisei. Tačiau, kiek tai susiję su 2016 m., ji įvertino riziką Sąjungos lėšoms 151 116,65 EUR, taikydama 5 % fiksuoto dydžio finansinę pataisą dėl esminės kontrolės trūkumo.

6 2018 m. balandžio 24 d. Čekijos Respublika pateikė taikinimo prašymą; taikinimo institucija atmetė šį prašymą kaip nepriimtiną, nes ginčijama suma neviršijo milijono eurų, o Čekijos Respublika neįrodė, kad tai yra su Sąjungos teisės aktų taikymu susijęs principinis klausimas.

7 2018 m. birželio 13 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/873 dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (OL L 152, 2018, p. 29; toliau – ginčijamas sprendimas).

8 Ginčijamame sprendime Komisija, be kita ko, atsisakė Sąjungos lėšomis finansuoti iš viso 151 116,65 EUR Čekijos Respublikos išlaidų, kiek tai susiję su priemonėmis, kurioms taikoma integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS) pagal kaimo plėtros programą EŽŪFKP (2014–2020) ir kurios lėmė mokėjimus 2017 ir 2018 finansiniais metais.

Procesas ir šalių reikalavimai

9 2018 m. rugpjūčio 24 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį Čekijos Respublikos ieškinį.

10 2018 m. lapkričio 29 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atsiliepimą į ieškinį. 2019 m. sausio 23 d. pateiktas klaidų ištaisymas.

11 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus per 2019 m. spalio 3 d. posėdį.

12 Čekijos Respublika Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek juo Komisija atsisakė Sąjungos lėšomis finansuoti iš viso 151 116,65 EUR jos patirtų išlaidų,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

13 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš Čekijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

14 Grįsdama savo ieškinį Čekijos Respublika nurodo tris pagrindus, grindžiamus, pirma, Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalies, antra, teisėtų lūkesčių apsaugos principo ir, trečia, Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimu, kiek tai susiję su Komisijos nustatytos finansinės pataisos dydžiu.

15 Pirmajame pagrinde Čekijos Respublika primena, kad pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį Komisija gali neskirti Sąjungos finansavimo, tik jeigu atitinkamos išlaidos buvo patirtos nesilaikant Sąjungos teisės. Iš esmės ji mano, kad Komisija neteisingai pažymėjo, jog pirmoji patikra vietoje laikytina „netiesioginiu pranešimu“ apie būsimas patikras, todėl tos patikros visais atvejais turėjo būti atliekamos per Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatytus pranešimo terminus, t. y. nelygu atvejis, per keturiolika dienų arba 48 valandas.

16 Komisija prašo atmesti šį pagrindą.

17 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, kaip Komisija nurodė atsiliepime į ieškinį ir pažymėjo oficialiame pranešime, Reglamentas Nr. 65/2011 panaikintas nuo 2015 m. sausio 1 d. Vadinasi, Įgyvendinimo reglamentas Nr. 809/2014 taikomas nuo 2015 paraiškų teikimo metų. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nagrinėjamu atveju ginčijamasi tik dėl 2016 paraiškų teikimo metų, nes 2014 ir 2015 paraiškų teikimo metais Komisija netaikė finansinių pataisų (žr. šio sprendimo 5 punktą). Taigi šis ginčas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į atitinkamas Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 nuostatas.

18 Be to, reikia priminti, kad sprendimai dėl žemės ūkio fondų sąskaitų patvirtinimo procedūros priimami remiantis suvestine ataskaita ir Komisijos susirašinėjimu su atitinkama valstybės nare. Šiomis aplinkybėmis tokių sprendimų motyvavimas turi būti laikomas pakankamu, jeigu valstybė, kuriai jie skirti, aktyviai dalyvavo šių sprendimų rengimo procese ir žinojo priežastis, dėl kurių Komisija nusprendė, kad neprivalo ginčijamos sumos apmokėti Sąjungos lėšomis (žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-130/99, EU:C:2002:192, 126 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Portugalija / Komisija*, C-335/03, EU:C:2005:231, 84 punktą). Taigi ginčijamo sprendimo teisėtumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant, be kita ko, į oficialaus pranešimo turinį.

19 Nagrinėjamu atveju iš jo matyti, kad, Komisijos nuomone, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) išlaidos už 2016 paraiškų teikimo metus Čekijos Respublikoje nebuvo patirtos pagal Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnį, todėl Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalimi, taikė fiksuoto dydžio finansinę pataisą, kuri yra šios bylos dalykas.

20 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, numatyta, kad jei EŽŪFKP išlaidų buvo patirta nesilaikant Sąjungos teisės, Komisija priima įgyvendinimo aktus ir nustato juose atitinkamas sumas, kurioms neskiriamas Sąjungos finansavimas.

21 Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje „Pranešimas apie patikras vietoje“, kurio pažeidimu Čekijos Respublikos valdžios institucijos kaltinamos nagrinėjamu atveju, numatyta, kad „[a]pie patikras vietoje gali būti pranešama, jei tai nekenkia jų tikslui ar veiksmingumui“, ir kad „[p]ranešama griežtai laikantis trumpiausio būtino laikotarpio, kuris neviršija 14 dienų“ arba 48 valandų, kai pranešama apie patikras vietoje, atliekamas pagalbos „už gyvulius“ paraiškų atveju, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus.

22 Patikrų vietoje laikas reglamentuojamas Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 26 straipsnyje, kurio 2 dalyje nurodyta, kad „[į]gyvendinant kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, patikros vietoje paskirstomos per metus remiantis rizikos, kylančios dėl įvairių įsipareigojimų pagal kiekvieną priemonę, analize“. Pagal to straipsnio 4 dalį, jei tam tikrų kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų laikymąsi galima patikrinti tik per konkretų laikotarpį, atliekant patikras vietoje gali prireikti vėlesnių papildomų apsilankymų vietoje. Tokiu atveju patikros vietoje koordinuojamos taip, kad tokie apsilankymai pas vieną pagalbos gavėją būtų trumpiausios būtinos trukmės, o jų skaičius – mažiausias būtinas. Tos pačios dalies paskutinėje pastraipoje pažymima, kad „[j]eigu būtini papildomi apsilankymai, kiekvienam papildomam apsilankymui taikomas 25 straipsnis“.

23 Nagrinėjamu atveju, pirma, neginčijama, kad visos Čekijos valdžios institucijų atliktos patikros, vertinant atskirai, buvo atliktos arba nepranešus, arba pranešus per Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatytus terminus.

24 Antra, iš bylos medžiagos matyti, kad Čekijos Respublika nusprendė įdiegti „horizontalios“ kontrolės sistemą, pagal kurią kelioms kontrolės institucijoms tuo pačiu metu leidžiama kontroliuoti kelių rūšių pagalbą ir atitiktį pagalbos arba kompleksinės paramos skyrimo sąlygoms, o ne vienos konkrečios priemonės „vertikalią“ kontrolę. Komisija neginčija tokios kontrolės sistemos atitikties Sąjungos teisei ir pripažįsta, kaip ji patvirtino per posėdį, kad kontrolės užduočių delegavimas kelioms institucijoms neprieštarauja Sąjungos teisei.

25 Trečia, dėl šios priežasties Komisija neginčija fakto, kad esant tokiai kontrolės sistemai įvairios nacionalinės valdžios institucijos gali tikrinti tą patį pagalbos gavėją.

26 Vis dėlto, Komisija mano, kad pagal tokią kontrolės sistemą pirmasis apsilankymas turi būti laikomas „netiesioginiu pranešimu“ apie vėlesnius apsilankymus pas tą patį pagalbos gavėją, todėl visi jie turi būti atlikti per Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatytus pranešimo terminus. Iš tiesų, Komisija mano, kaip ji nurodė per posėdį, kad pirmasis apsilankymas „sukelia tokias pačias pasekmes“ kaip minėtame straipsnyje nurodytas pranešimas, todėl jame numatyti terminai turi būti laikomi maksimaliais, taip pat ir nesant pranešimo. Komisijos nuomone, šio reglamento 25 straipsnis nesant pranešimo taikomas pagal analogiją, kaip ji tai nurodė atsakydama į Bendrojo Teismo klausimą. Dėl šios priežasties Komisija mano, kad tais atvejais, kai atliekamos kelios patikros, Čekijos Respublika, nesilaikydama atliekant visas jas minėto reglamento 25 straipsnyje numatytų pranešimo terminų, t. y. leisdama, kad laikotarpis tarp pirmosios ir paskutinės patikros viršytų keturiolika dienų arba 48 valandas, kai atliekamos patikros vietoje, susijusios su pagalbos „už gyvulius“ paraiškomis, pažeidė šią nuostatą.

27 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas primena, kad pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į jos kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2017 m. kovo 9 d. Sprendimo *Lenkija / Komisija*, C-105/16 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2017:191, 38 punktas; 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimo *Ministru kabinets*, C-120/17, EU:C:2018:638, 35 punktas ir 2019 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Graikija / Komisija*, C-341/17 P, EU:C:2019:409, 46 punktas).

28 Pirma, dėl Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnio formuluotės reikia konstatuoti, kad šioje nuostatoje nenumatyta, jog pirmoji patikra vietoje turi būti laikoma „pranešimu“ apie būsimas patikras. Joje taip pat nėra numatyta, kad tuo atveju, kai atliekamos kelios patikros, visos jos turi būti atliktos per keturiolika dienų, skaičiuojant nuo pirmosios patikros dienos, arba per 48 valandas pagalbos „už gyvulius“ paraiškų atveju. Kaip teisingai nurodo Čekijos Respublika, jokioje kitoje Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 nuostatoje nėra tokios taisyklės.

29 Dėl Komisijos argumento, susijusio su galimybe Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnį taikyti pagal analogiją, reikia pažymėti, kad šiame straipsnyje reglamentuojama galimybė pateikti „pranešimą“ prieš atliekant patikrą vietoje. Kaip nurodo Čekijos Respublika, terminas „pranešimas“ reiškia, kad pagalbos gavėjas, dėl kurio atliekama patikra, apie ją įspėjamas iš anksto. Pranešama iki konkrečios patikros datos, kaip aiškiai matyti iš šios nuostatos formuluotės, kurioje numatyta, kad „[a]pie patikras vietoje gali būti pranešama“. Be to, paprastai pranešimu pagalbos gavėjui nurodoma patikros data ir tikrintini klausimai, siekiant užsitikrinti to gavėjo pagalbą, jei tokia pagalba būtina patikros veiksmingumui užtikrinti (taip pat žr. šio sprendimo 37 ir 38 punktus). Pačiu faktu, kad pagalbos gavėjas buvo patikrintas per pirmą patikrą, toks pagalbos gavėjas savaime neinformuojamas nei apie tai, jog būtinai bus tikrinamas per papildomas patikras, nes tam tikrais atvejais gali pakakti ir vienos patikros, nei apie konkrečią vėlesnių patikrų datą, nei apie duomenis, kurie bus tikrinami tą dieną. Todėl, net darant prielaidą, kad pranešimas gali būti „netiesioginis“, pirmoji patikra negali būti automatiškai prilyginama „netiesioginiam pranešimui“, nuo kurio gali būti skaičiuojami minėtame 25 straipsnyje nustatyti terminai.

30 Be to, toks Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnio taikymas pagal analogiją, pagal kurią, kaip teigia Komisija, visos vėlesnės patikros turi būti atliekamos per keturiolika dienų, o pagalbos „už gyvulius“ paraiškų atveju – per 48 valandas, *expressis verbis* paneigiamas šio reglamento 26 straipsnio 4 dalies *in fine*, kur numatyta: jei būtini papildomi apsilankymai, „kiekvienam papildomam apsilankymui taikomas“ 25 straipsnis. Taigi, net darant prielaidą, kad pirmoji patikra vietoje būtų laikoma „netiesioginiu pranešimu“, toks pranešimas, įskaitant jam taikytiną terminą, būtų susijęs tik su kiekvienu papildomu apsilankymu, o ne, kaip teigia Komisija, su visais tokiais apsilankymais, todėl visos patikros turėtų būti atliktos per Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatytus terminus. Vadinasi, Komisijos nurodytas šio straipsnio taikymas pagal analogiją yra nepagrįstas.

31 Antra, dėl Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnio konteksto ir šio reglamento struktūros reikia pažymėti, kad nuostata, reglamentuojanti patikrų vietoje laiką, yra Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 26 straipsnis; jo 2 dalyje numatyta, kad įgyvendinant kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, patikros vietoje paskirstomos per metus remiantis rizikos, kylančios dėl įvairių įsipareigojimų pagal kiekvieną priemonę, analize. Taigi nacionalinės kontrolės institucijos gali nustatyti konkretų metų momentą ar momentus, leidžiančius kuo geriau atlikti tas patikras ir užtikrinančius jų veiksmingumą. Iš tiesų, atsižvelgiant į tikrintinų duomenų ar atitinkamo žemės ūkio ciklo pobūdį, apsilankymas vietoje gali būti įmanomas ar veiksmingas tik per konkretų metų laikotarpį. Būtent dėl šios priežasties minėto reglamento 26 straipsnio 4 dalyje aiškiai numatyta galimybė papildomai apsilankyti vėliau.

32 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Čekijos Respublika kaip ieškinio A 9 priedą pateikė išsamią lentelę, kurioje optimalūs patikrų vietoje laikotarpiai nurodyti atsižvelgiant į tikrintinų duomenų ar atitinkamo žemės ūkio ciklo pobūdį; iš jos matyti, kad iš tikrųjų kai kurių patikrų veiksmingumą galima užtikrinti tik atliekant jas tam tikru specifiniu metų laikotarpiu, kuris kartais gali keliais mėnesiais skirtis nuo laikotarpio, optimalaus atliekant to paties pagalbos gavėjo patikrą dėl kitų duomenų. Per posėdį pasiteiravus šiuo klausimu, Komisija patvirtino, kad neginčija šių duomenų teisingumo.

33 Remiantis tuo darytina išvada, kad Komisijos teiginys, jog visos atskiros patikros turi būti atliktos laikantis Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatytų pranešimo terminų, t. y. keturiolikos dienų ir 48 valandų, nes pirmoji patikra yra „netiesioginis pranešimas“ apie vėlesnes patikras, prieštarauja minėto 25 straipsnio kontekstui ir šio reglamento struktūrai.

34 Trečia, šią išvadą patvirtina Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsniu siekiamas tikslas. Iš tiesų šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad pagal to paties reglamento 24 straipsnio 1 dalį patikros vietoje turi būti atliekamos taip, kad būtų veiksmingai patikrinti duomenys, kurie yra kontrolės dalykas. Taigi pranešama turi būti, tik jei tai netrukdo vykdyti patikrų vietoje (minėto reglamento 27 konstatuojamoji dalis) ir jei „tai nekenkia [patikrų] tikslui [ir] veiksmingumui“ (minėto reglamento 25 straipsnio pirma pastraipa). Vadinasi, šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti patikrų veiksmingumą teikiant pirmenybę netikėtumui, t. y. atliekant netikėtas patikras (nepranešant apie jas) arba, kai tai būtina, pranešant apie jas, tačiau per pakankamai trumpą laiką (keturiolika dienų arba 48 valandas pagalbos „už gyvulius“ paraiškų atveju).

35 Reikia pritarti Čekijos Respublikai, kad vien tai, jog įvairios valdžios institucijos tą patį pagalbos gavėją gali tikrinti kelis kartus skirtingais metų laikotarpiais, taigi nebūtinai atlikdamos visas patikras per Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatytus pranešimo terminus, savaime negali sukelti abejonių dėl patikrų veiksmingumo.

36 Iš tiesų, viena vertus, per pirmąją patikrą patikrintas pagalbos gavėjas, nesant aiškaus pranešimo, negali būti tikras, kad atitinkamos valdžios institucijos būtinai jį tikrins per kitas patikras, taip pat *a fortiori* žinoti tikslią vėlesnių patikrų datą ir tikrintinus duomenis. Taigi tokia pirmoji patikra nebūtinai pašalina netikėtumą, kuriuo siekiama šio sprendimo 34 punkte nurodytose nuostatose. Iš tikrųjų, kaip pažymėjo Čekijos Respublika, dėl Komisijos siūlomo aiškinimo gali kilti priešingų pasekmių, nei siekiama, nes būsimos patikros nebūtų netikėtos; jei pirmoji patikra visais atvejais turėtų būti laikoma netiesioginiu pranešimu, pagalbos gavėjui nekiltų abejonių, jog papildomi apsilankymai bus įvykdyti per ateinančias keturiolika dienų (arba tam tikrais atvejais per 48 valandas), todėl jis galėtų atitinkamai pasiruošti.

37 Kita vertus, Komisijos siūlomas aiškinimas taip pat negali užtikrinti Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatyto pranešimo veiksmingumo. Šiuo klausimu šalys sutaria, kad pranešimas gali būti būtinas tada, kai norint patikras atlikti veiksmingai būtina išankstinė pagalbos gavėjo pagalba (pavyzdžiui, kad jis surinktų gyvulius prieš apsilankymą vietoje). Tačiau, jei pirmoji patikra būtų laikoma „netiesioginiu pranešimu“, kaip teigia Komisija, išankstinė gavėjo pagalba nebūtų

užtikrinta, nes esant tokiam „netiesioginiam pranešimui“ pagalbos gavėjas nežinotų, kada konkrečiai ir kokie duomenys dar bus tikrinami, kad prireikus galėtų iš anksto padėti kompetentingoms valdžios institucijoms.

38 Žinoma, negalima atmesti galimybės, kad remdamasis įgyta patirtimi pagalbos gavėjas po pirmosios patikros gali numatyti, ar, kada ir dėl ko jis galėtų būti patikrintas. Vis dėlto šiuo atveju Komisija nekaltina Čekijos Respublikos tuo, jog tam tikrais konkrečiais atvejais ji taip atliko patikras vietoje, kad leido pagalbos gavėjams tiksliai numatyti vėlesnių patikrų laiką ir apimtį ir joms pasiruošti, taip sumažindama patikrų veiksmingumą, juo labiau kad ji nepateikia *a fortiori* jokių įrodymų šiuo klausimu. Iš tiesų vienintelė neatitiktis Sąjungos teisei, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį, dėl kurio šioje byloje buvo taikoma ginčijama fiksuoto dydžio pataisa, kaip matyti iš oficialaus pranešimo ir kaip per posėdį patvirtino Komisija, yra tai, kad Čekijos Respublika neatliko visų patikrų per laikotarpį, kurį apima Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje numatyti pranešimo terminai.

39 Kalbant apskritai, kaip pažymėta šio sprendimo 31 punkte ir kaip, beje, pripažįsta Komisija, galima situacija, kai visų būtinų patikrų neįmanoma atlikti vienu metu ar per trumpą terminą, nes, atsižvelgiant į tikrintinų duomenų pobūdį ar atitinkamą žemės ūkio ciklą, kai kurios patikros gali būti atliekamos tik per tam tikrą metų laikotarpį, kaip numatyta Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 26 straipsnio 2 ir 4 dalyse. Tokių patikrų privalomas atlikimas per minėto reglamento 25 straipsnyje numatytus pranešimo terminus, kaip siūlo Komisija, galėtų pakenkti jų veiksmingumui, nes konkretus patikros laikotarpis gali būti netinkamas tokiai patikrai atlikti.

40 Ketvirta, reikia pabrėžti, kad bet koks valstybėms narėms nustatytas įpareigojimas, galintis sukelti joms finansinių pasekmių, turi būti pakankamai aiškus ir tikslus, kad jos galėtų suprasti jo apimtį ir jį įvykdyti. Remiantis suformuota jurisprudencija pagal teisinio saugumo principą, kuris yra vienas bendrųjų Sąjungos teisės principų, reikalaujama, kad teisės normos būtų aiškios ir tikslios, o jų poveikį galima būtų numatyti, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suprasti Sąjungos teisės reglamentuojamas situacijas ir teisinius santykius (žr. 2015 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-147/13, EU:C:2015:299, 79 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

41 Šioje byloje įpareigojimas, kurį Komisija siekia nustatyti valstybėms narėms, t. y. atlikti visas atitinkamas patikras per pranešimo terminus, numatytus Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnyje, neišplaukia iš taikomų teisės aktų taip, kaip reikalaujama pagal teisinio saugumo principą, t. y. aiškiai, tiksliai ir nuspėjamai, kad valstybės narės galėtų suprasti jo apimtį ir jį įgyvendinti. Tai juo labiau pasakytina apie terminus numatančią nuostatą, nes jie iš esmės turi būti aiškiai ir iš anksto apibrėžti, kad tiek valstybės narės, tiek žemės ūkio fondų paramos gavėjai galėtų aiškiai žinoti minėtos nuostatos apimtį.

42 Todėl Komisijos teiginys, kad pirmoji patikra laikoma „netiesioginiu pranešimu“ ir dėl to visos vėlesnės patikros turi būti atliekamos per keturiolika dienų ar per 48 valandas pagalbos „už gyvulius“ paraiškų atveju, prieštarauja tiek Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnio formuluotei ir tikslui, tiek šios nuostatos kontekstui, minėto reglamento struktūrai ir teisinio saugumo principui.

43 Iš to išplaukia, kad Įgyvendinimo reglamento Nr. 809/2014 25 straipsnio pažeidimo, kuris yra vienintelė neatitiktis Sąjungos teisei, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį, kuriuo Komisija rėmėsi taikydama finansinę pataisą už 2016 paraiškų teikimo metus, dėl kurios kilo šis ginčas, nėra.

44 Todėl, nesant reikalo nagrinėti ieškinio antrojo ir trečiojo pagrindų, reikia pritarti ieškinio pirmajam pagrindui ir panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek Komisija jame atsisakė finansuoti iš EŽŪFKP 151 116,65 EUR Čekijos Respublikos išlaidų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

45 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

46 Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Čekijos Respublikos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija)

nusprendžia:

1. **2018 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/873 dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) panaikinamas tiek, kiek Europos Komisija jame atsisakė finansuoti iš EŽŪFKP 151 116,65 EUR Čekijos Respublikos išlaidų.**

2. **Priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Tomljenović Marcoulli Kornezov

Paskelbtas 2019 m. gruodžio 19 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.